

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobkyně: **V. K.**, e. č. X
státní příslušnost X
pobytem X
adresa pro doručování X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne ze dne 21. 9. 2022, č. j. OAM-572/ZA-ZA12-D02-2022

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2022, č. j. OAM-572/ZA-ZA12-D02-2022, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyni **se nepřiznává právo** na náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

- 1. Žalobkyně brojila svou žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2022, č.j. OAM-572/ZA-ZA12-D02-2022, kterým bylo rozhodnuto tak, že žádost o udělení azylu

je nepřípustná podle § 10 a odst. 1 písm. b) zák. č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) Řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“) je Polská republika.

II. Žaloba

2. Žalobkyně namítala, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 4, § 68 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Žalovaný dále porušil § 25 písm. i) a § 10 písm. e) zákona o azylu a čl. 3 odst. 2 ve spojení s čl. 17 Dublinského nařízení.
3. Žalobkyně dále uvedla, že se v minulosti (asi před 7 lety) léčila s rakovinou prsu. Žalobkyně se vyléčila a po delší dobu se její zdravotní stav nezhoršoval a nikterak se neprojevovaly známky onemocnění. Proto v roce 2022 vycestovala do Polska, kde pobývala na základě dlouhodobého víza a pracovala. Počátkem června 2022 se u ní znovu začaly objevovat zdravotní komplikace – na plicích měla vodu a vzniklo tak podezření, že ji bude opětovně diagnostikována rakovina. Biopsie potvrdila návrat rakoviny prsu s metastázemi do pohrudnice, což zapříčinilo vodu na plicích. Tento stav byl potvrzen i lékařskou zprávou MUDr. H. ze dne 29. 7. 2022. Její zdravotní stav je nadále sledován a dochází na kontrolu do Masarykova onkologického ústavu, což je doloženo lékařskou zprávou MUDr. H. ze dne 27. 9. 2022. Po předchozích zkušenostech s léčbou se žalobkyně rozhodla vycestovat do ČR, kde se nachází její dcera Y. K., st. příslušnost Běloruská republika, která na území ČR pobývá mezinárodní ochrany ve formě azylu. Na území ČR se nachází i její vnuk. Žalobkyně by po dobu léčby být nablízku své rodině, aby ji dcera případně mohla podporovat a pomáhat během léčby.
4. Žalobkyně dále uvedla, že v jejím případě se tedy jedná o případ hodný zvláštního zřetele, neboť je vážně nemocná a navíc má rodinné vazby a zázemí na území ČR. V takovém případě je správní orgán povinen řádně odůvodnit nevyužití diskrečního oprávnění, což se nestalo. Žalobkyně odkázala i na čl. 16 Dublinského nařízení. Žalovaný se nezabýval tím, že žalobkyně má na území ČR rodinné vazby a zázemí, čímž byl porušen čl. 17 Dublinského nařízení.
5. Žalobkyně dále namítala, že žalovaný se v rozhodnutí ani nezabýval tím, zda bude léčba plynule zajištěna i na území Polska, přičemž takovou záruku ani od polských státních orgánů nedostal.
6. Žalobkyně dále namítala nedostatečné posouzení aplikace čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, tj. zda v případě Polska nedochází k systematickým nedostatkům v azylovém řízení a v podmínkách přijetí žadatelů o azyl, a to speciálně ve vztahu k osobám s vážným onemocněním. Správní orgán se tedy měl zabývat, zda by v případě předání do Polska měla žalobkyně zajištěn přístup k léčbě a zda by byla zajištěna její kontinuita. Žalovaný vycházel toliko z jedné zprávy Informace OAMP, Polsko, Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém ze dne 13. 6. 2022, což nemůže dostát požadavkům přesnosti a aktuálnosti, který požaduje zákon o azylu, a

tudíž je nedostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí. Žalobkyně zde odkázala na zprávu organizace AIDA o azylovém systému v Polsku za rok 2021, která uvádí, že od června 2015 je zdravotní péče a služby zajištěna soukromým subjektem (P. M. Sp. z.o.o.). Podle této zprávy došlo k tomu, že kvalita specializované zdravotní péče se zhoršila a v některých případech byla dokonce žadatelům o mezinárodní ochranu odepřena, neboť se jednalo o nákladnější léčbu. Dokonce je popisován jeden konkrétní příklad, kdy pacientovi – žadateli o mezinárodní ochranu byla odmítnuta další léčba jeho onkologického onemocnění, a to s odvoláním na vysoké finanční náklady této léčby. Z této zprávy tedy plyne, že v Polsku může docházet k určitým nedostatkům, což je v rozporu s tím, co tvrdí žalovaný v napadeném rozhodnutí. Zejména může docházet k problémům, které by zapříčinily přerušení léčby žalobkyně.

7. S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve svém vyjádření především uvedl, že považuje napadené rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné, vycházejí z dostatečně zjištěného stavu věci a respektující ustálenou judikaturu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), ve lhůtě stanovené v ustanovení § 32 odst. 1 zákona o azylu.
10. Žalobní námitky se týkaly zejména toho, že žalovaný se dostatečně nezabýval tím, zda není možné aplikovat čl. 16 a 17 Dublinského nařízení.
11. Podle čl. 16 odst. 1 Dublinského nařízení, *pokud je žadatel z důvodu svého těhotenství či nedávného narození dítěte, vážné nemoci, vážného postižení nebo vysokého věku závislý na pomoci svého dítěte, sourozence nebo rodiče oprávněně pobývajícího na území některého členského státu, nebo pokud je toto dítě, tento sourozenec nebo rodič žadatele závislý na pomoci žadatele, členský stát obvykle ponechá spolu nebo sloučí žadatele s tímto dítětem, sourozencem nebo rodičem za předpokladu, že tyto rodinné vazby již dříve existovaly v zemi původu, toto dítě, sourozenec nebo rodič nebo žadatel jsou schopni se o závislou osobu postarat a dotyčné osoby vyjádřily své přání písemně.*
12. Podle čl. 17 odst. věty první nařízení Dublin III *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.*
13. Soud k věci uvádí, že žalobkyně trpí rakovinou prsu s metastázemi do pohrudnice, což lze dle názoru soudu považovat za vážné onemocnění. Žalobkyně již v pohovoru uváděla, že sama tuto situaci nezvládne. V ČR má dceru, která ji bude pomáhat. Dále konkrétně uvedla, že se ji včera (pohovor se konal dne 15. 6. 2022) udělalo zle. Měla tlak 180/120. Nonstop ji odmítl zavolat RZT. Vše si musela vyjednat přes dceru. Žalobkyně

žije s dcerou. Soud k věci dále uvádí, že žalovaný se možnou aplikací článku 16 odst. 1 Dublinského nařízení v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval. Přitom je zřejmé, že žalobkyně trpí vážnou nemocí a žije společně s dcerou. Žalobkyně pak uváděla, že sama tuto situaci nezvládne a dcera ji s léčbou pomáhá a podporuje ji. Lze jistě vzít v úvahu i pozitivní psychický efekt takové pomoci, když na území ČR může být nablízku své dceři a vnukovi. Dcera žalobkyně pak na území ČR pobývá oprávněně, neboť ji byl v ČR udělen azyl. Z obsahu správního spisu soud nezjistil, že by žalobkyně byla s ohledem na její vážné onemocnění poučena o možnosti využít čl. 16 odst. 1 Dublinského nařízení s tím, že je potřeba, aby se přání písemně vyjádřila ona i její dcera. Dle názoru soudu se měl žalovaný tedy zabývat tím, zda žalobkyně je skutečně závislá na pomoci své dcery, což ona již v pohovoru uváděla. Z obsahu pohovoru lze dovodit, že přáním žalobkyně i její dcery bylo, aby žalobkyně zůstala na území ČR a dcera se tak o ni mohla postarat a podporovat ji v její léčbě.

14. V nyní posuzovaném případě se krajský soud dále zaměřil zejména na to, jakým způsobem žalovaný posoudil možnost aplikace čl. 17 Dublinského nařízení. Podle bodu 14 odůvodnění Dublinského nařízení platí, že členské státy by při jeho uplatňování měly mít na mysli především respektování rodinného života.
15. Ustanovení čl. 17 Dublinského nařízení upravuje tzv. doložku svrchovanosti, která zachovává členskému státu pravomoc převzít odpovědnost za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu bez ohledu na kritéria upravená Dublinským nařízením. Členskému státu, který rozhoduje o přemístění žadatele, tedy dává možnost si podle svého vlastního uvážení ponechat žadatele ve své vlastní jurisdikci, přestože v souladu s Dublinským nařízením má příslušnost k posouzení jeho žádosti jiný stát.
16. Podle Soudního dvora EU se každý členský stát může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení (rozsudek ze dne 4. 10 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členskými státy je na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III, a sám akceptoval, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu, k jejímuž posouzení není příslušný podle kritérií stanovených tímto nařízením (rozsudek ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17, bod 59).
17. Tato možnost posoudit žádost o mezinárodní ochranu představuje diskreční oprávnění členského státu, nikoli jeho povinnost. Případné využití čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III je otázkou správního uvážení žalovaného. Žadatel na něj proto nemá právní nárok.
18. Diskrece žalovaného ohledně využití či nevyužití čl. 17 nařízení Dublin III však není neomezená. Nejvyšší správní soud proto ve své judikatuře dovodil, že *pokud v konkrétním případě existují důvody hodné zvláštního zřetele, má žalovaný povinnost zdůvodnit, proč nevyužil diskrečního oprávnění* (rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24).
19. Nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění vyjadřuje bod 17 odůvodnění nařízení Dublin III takto: „*Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií*

příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dobromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením“. Nejvyšší správní soud dodává, že v rámci případů hodných zvláštního zřetele jsou patrné dvě typové skupiny: „*V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla*“ (rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, bod 33).

20. Žalovaný při aplikaci čl. 17 hodnotil zdravotní stav žalobkyně ve vztahu k možnosti pokračování její léčby v Polsku. Z obsahu napadeného rozhodnutí však už neplyne posouzení možnosti její léčby v ČR, právě s využitím rodinných vazeb (dcera a vnuk) a zázemí na území ČR (žalobkyně žije společně s dcerou a vnukem), přičemž dcera ji v léčbě pomáhá a podporuje ji. Nehodnotil tak, zda se z tohoto důvodu nejedná o případ hodný zvláštního zřetele ve smyslu čl. 17 Dublinského nařízení.
21. Jde-li o podmínky azylového řízení v Polsku, krajský soud konstatuje, že žalovaný se ve svém rozhodnutí zabýval kvalitou polského azylového řízení, přičemž vycházel z Informace OAMP, Polsko – Azylový systém ze dne 13. 6. 2022. Z informace je patrné, že žadatelé mají právo na lékařskou péči ve stejném rozsahu jako polští občané se zdravotním pojištěním, a to i v případě, kdy je jim snížena/odebrána finanční/hmotná pomoc. Lékařská péče je zpravidla zajišťována přímo v přijímacích střediscích, včetně psychologické péče (v důsledku Covid 19 byla dočasně pozměněna na telefonickou). V některých případech čelili v minulých letech žadatelé neoprávněnému zamítnutí péče, rovněž může existovat jazyková bariéra (z důvodu omezené dostupnosti či nedostatečné odbornosti překladatelů. Soud tedy nedospěl k závěru, že by žalobkyni v Polsku nebyla poskytnuta potřebná lékařská péče, neboť žadatelé na ni mají právo ve stejném rozsahu jako polští občané. Je možné, že docházelo k jednotlivým excesům v neoprávněném odmítnutí zdravotní péče, avšak to nelze považovat za fakt, že by tato zdravotní péče pro žalobkyni dostupná nebyla. Podle názoru soudu tak žalovaný vycházel z aktuálních a dostatečných informací o polském azylovém řízení, z nichž nevyplynuly žádné závažné systémové nedostatky, které by mohly na žalobkyni negativně dopadnout v případě jejího přesunu do Polska. Uvedené odůvodnění žalovaného v napadeném rozhodnutí tak soud považuje za dostatečné.

V. Závěr a náklady řízení

22. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že jí v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil s tím, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
23. V dalším řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.)
24. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na

náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci úspěšná žalobkyně o přiznání náhrady nákladů řízení nepožádala a krajský soud ani ze spisu nezjistil, že by ji nějaké náklady vznikly, proto soud rozhodnul, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II. rozsudku). Žalovaný byl v řízení neúspěšný, a proto právo na náhradu nákladů nemá (výrok III. rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 19. prosince 2022

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce